

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Περιγραφή Χρηματοδοτούμενων Ερευνητικών Έργων
1η Προκήρυξη Ερευνητικών Έργων ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.
για την ενίσχυση Μεταδιδακτόρων Ερευνητών/Τριών

Τίτλος Ερευνητικού Έργου

«Οι δασικοί χάρτες “εν τω γίνεσθαι”.

Η κοινωνική συγκρότηση των τεχνικών για το περιβάλλον»

Επιστημονική Υπεύθυνη: Ελένη Παναγούλη

Εκλαϊκευμένος τίτλος: «Οι δασικοί χάρτες “εν τω γίνεσθαι”.
Η κοινωνική συγκρότηση των τεχνικών για το περιβάλλον»

Επιστημονική Περιοχή: Κοινωνικές επιστήμες - Γεωγραφία

Φορέας Προέλευσης: Ανώτατη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών,
Παρίσι, Γαλλία

Φορέας Υποδοχής: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Σχολή
αρχιτεκτόνων μηχανικών

Συνεργαζόμενος Φορέας: Πανεπιστήμιο της Σορβόνης – Παρίσι 1

Ποσό Χρηματοδότησης: 60.000 €

Διάρκεια Χρηματοδότησης: 24 μήνες

Φορέας Χρηματοδότησης: ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ.

Σύνοψη Ερευνητικού έργου

«Οι δασικοί χάρτες “εν τω γίνεσθαι”.

Η κοινωνική συγκρότηση των τεχνικών για το περιβάλλον»

Η νέα φάση σύνταξης των δασικών χαρτών, που ξεκίνησε στις αρχές του 2017, είναι ένα σχέδιο εθνικής κλίμακας που αποτελεί το απαραίτητο προκαταρκτικό στάδιο για το κτηματολόγιο. Αντικείμενο της έρευνας είναι η παρακολούθηση της διαδικασίας σύνταξης των δασικών χαρτών που θα βρίσκεται σε εξέλιξη τα επόμενα χρόνια. Θα χρησιμοποιήσουμε μεθόδους φυσικής και κοινωνικής γεωγραφίας καθώς αντιμετωπίζουμε τους δασικούς χάρτες όχι μόνο ως ένα τεχνικό εργαλείο αλλά και ως ένα θεσμό και εργαλείο της δημόσιας δράσης.

I. Σε ένα πρώτο μέρος η έρευνα θα διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο σκιαγραφώντας τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές επιπτώσεις του προγράμματος της χαρτογράφησης καθώς και τις διαφορετικές κοινωνικές ομάδες που εμπλέκονται σε αυτό. Πιο συγκεκριμένα θα:

- ✓ Επεξεργαστούμε τα γεωγραφικά δεδομένα της χαρτογράφησης και θα τα αντιπαραβάλλουμε με δημογραφικά και κοινωνικά δεδομένα.
- ✓ Απευθύνουμε ερωτηματολόγια και θα συλλέξουμε στοιχεία σε επίπεδο δασαρχείων.
- ✓ Θα πάρουμε συνεντεύξεις από ειδικούς και προσωπικό στους σχετικούς φορείς και θα κάνουμε συμμετοχική παρατήρηση σε συναντήσεις εργασίας και ενημέρωσης.

II. Σε ένα δεύτερο μέρος θα εστιάσουμε σε τοπικό επίπεδο. Στόχος μας είναι αφενός να αναγνωρίσουμε και να χαρτογραφήσουμε τις στρατηγικές και τις αναπαραστάσεις των κοινωνικών ομάδων σχετικά με το δάσος, τη φύση, την ιδιοκτησία, το αστικό και το μη αστικό. Αφετέρου στοχεύουμε να «επιστρέψουμε» τα συμπεράσματα στα υποκείμενα χρησιμοποιώντας εργαλεία συμμετοχικής χαρτογράφησης. Πιο συγκεκριμένα σε αυτό το μέρος θα:

- ✓ Πάρουμε προσωπικές συνεντεύξεις από τους δασολόγους και τους τεχνικούς των δασαρχείων ερευνώντας πώς διαχειρίζονται το πρόγραμμα χαρτογράφησης σε σχέση με τις επιστημονικές τους αναπαραστάσεις.
- ✓ Κάνουμε συμμετοχική παρατήρηση σε τοπικές συνελεύσεις και συναντήσεις εργασίας και ενημέρωσης.
- ✓ Πάρουμε συνεντεύξεις από ιδιοκτήτες που υποβάλλουν αντιρρήσεις σχετικά με τον χαρακτηρισμό της ιδιοκτησίας τους ως δασική προκειμένου να αναλύσουμε τις πρακτικές, τις προσδοκίες και τις αναπαραστάσεις τους. Για αυτό το σκοπό θα βρεθούμε μαζί στις αμφισβητούμενες εκτάσεις και θα τους ζητήσουμε να εικονογραφήσουν την δική τους εκδοχή για την ιστορία και τον χαρακτηρισμό αυτών των εκτάσεων.

Η απουσία κτηματολογίου στην Ελλάδα εικονογραφεί με τον πιο φανερό τρόπο την κοινωνική αντιπαράθεση σχετικά με την οριοθέτηση των χρήσεων γης και της ιδιοκτησίας και την επακόλουθη δυσκολία στην εφαρμογή του χωροταξικού σχεδιασμού. Καθώς οι περισσότερες περιπτώσεις αμφισβήτησης των χρήσεων γης και της ιδιοκτησίας αφορούν τα δάση, η καταγραφή και οριοθέτηση τους αποτελεί ένα βασικό εμπόδιο στην υλοποίηση του κτηματολογίου. Σε αυτό το πλαίσιο, η έρευνα συνεισφέρει σε ένα πιο ανοιχτό και τεκμηριωμένο διάλογο σχετικά με την καταγραφή των δασών ανάμεσα στην κοινωνία των πολιτών, τους πολιτικούς φορείς και τους τεχνικούς, ένα διάλογο που θα συνδράμει στην χωρική εξειδίκευση των οριζόντιων πολιτικών. Σε ένα ευρύτερο επίπεδο η έρευνα επιδιώκει να αποτελέσει γέφυρα ανάμεσα στην τεχνική και την κοινωνία, να καταστήσει την τεχνική της χαρτογράφησης εργαλείο για την περιβαλλοντική σκέψη και τη δημόσια δράση.

Η χρηματοδότηση του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. σημαίνει...

Πολύ συχνά η ερευνητική πορεία των επιστημόνων σταματάει στο διδακτορικό καθώς αυτοί απορροφούνται αποκλειστικά στη διδασκαλία ή στην απασχόληση εκτός πανεπιστημίου και εκτός έρευνας. Καθώς οι θέσεις στον τομέα της έρευνας και ειδικά στις κοινωνικές επιστήμες είναι περιορισμένες, η χρηματοδότηση του ΕΛΙΔΕΚ είναι μια πολύ καλή ευκαιρία για μένα να συνεχίσω την έρευνα και μάλιστα σε συνθήκες επιστημονικής ανεξαρτησίας γεγονός που μου επιτρέπει να εμβαθύνω στα ερευνητικά μου ενδιαφέροντα. Επιπλέον όμως, για μένα που ήμουν εγκατεστημένη στο εξωτερικό, η χρηματοδότηση αυτή είναι ένας τρόπος να κάνω έρευνα σε ελληνικό πεδίο, για ένα θέμα ελληνικού ενδιαφέροντος και έτσι να επανασυνδεθώ με την ελληνική επιστημονική κοινότητα και να επιστρέψω στην Ελλάδα.

*Η Επιστημονική Υπεύθυνη
Ελένη Παναγοπούλη*

ΕΛΙΔΕΚ.
Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας & Καινοτομίας

Στηρίζουμε την Έρευνα Ενισχύουμε την Καινοτομία

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ

Βασιλίσσης Σοφίας 127,
11521, Αθήνα
210 64 12 410, 420
info@elidek.gr
www.elidek.gr

